YETKİLENDİRİLMİŞ ®
YÜKÜMLÜ (AEO) DERNEĞİ

‘Eşyanın Kayıt Yoluyla Rejime Geçişi’

YETKİLENDİRİLMİŞ
YÜKÜMLÜ (AEO) DERNEĞİ

1- GİRİŞ

Ticaret Bakanlığına Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası kapsamında yararlanılan hak ve uygulamaların geliştirilmesi konusunda öneriler geliştirmek ve bu yolla dış ticaretin gelişmesine katkıda bulunmak üzere kurulan Yetkilendirilmiş Yükümlü (AEO) Derneği'nden Basitleştirme uygulamaları arasında yer alan **'eşyanın kayıt yoluyla rejime geçişi'** hakkında araştırma, çalışma ve değerlendirme gerçekleştirilmesi hususunda rapor düzenlenmiştir.

2-ÇALIŞMANIN KONUSU

Basitleştirme uygulamaları arasında yer alan **'eşyanın kayıt yoluyla rejime geçişi'** hakkında aşağıda yer alan başlıklar çerçevesinde; ulusal- uluslararası araştırma, çalışma ve değerlendirmeler gerçekleştirmek.

- Konunun yurt içi ve yurt dışı mevzuatı açısından irdelenmesi,
- Avrupa Birliğinde uygulama modelleri arasından karşılaştırılması,
- YYS 'li firmalar için avantajları,
- Sitemin getirdiği dezavantajlar,
- Sonuç ve öneriler,

Tüzüğümüz gereği derneğimizin kuruluş amaçları;

- Yetkilendirilmiş Yükümlü Sistemi kapsamında yararlanılan hak ve uygulamaları geliştirilmesi için ilgili bakanlık ile eşgüdüm ve iş birliği halinde ulusal ve uluslararası düzeyde toplantı, seminer, panel ve konferans düzenlemek,
- Yetkilendirilmiş Yükümlü sistemin geliştirilmesi konusunda ulusal ve uluslararası toplantılara temsilcileri aracılığıyla katılım sağlamak,

- Yetkilendirilmiş Yükümlü Sistemi'ni (AEO) uygulayan farklı ülkeler düzeyinde araştırmalar yapmak, her türlü bilgi ve istatistiki verileri toplamak bu bilgileri üyeleri ile paylaşmak,
- Yetkilendirilmiş Yükümlü Sistemi'nin (AEO) Dünya Gümrük Örgütü ve Avrupa Birliği nezdinde toplantı, uygulama ve mevzuatının takibini yapmak olarak ana sözleşmesinde belirtilmiştir.

İlgili çalışmaları gerçekleştirmek ve ticari kâr amacı gütmeden faaliyetlerini sürdürmektir.

3- ÇALIŞMA

3(a) Konunun Gümrük Mevzuatı açısından irdelenmesi

3(a.1) 04.11.1999 tarihli 23866 sayılı R.G. ile yayımlanan 4458 Sayılı Gümrük Kanunu;

MADDE 71-

1. Gümrük idareleri, usul ve formalitelerin mümkün olduğunca basitleştirilmesi için ve gümrük işlemlerinin yürürlükteki hükümlere uygun olarak yürütülmesini sağlayacak şekilde, yönetmelikle belirlenen şartlar altında;

a) 60'ıncı maddede sözü edilen beyannameye eklenmesi gereken belgelerden bazılarının eklenmemesine ve kaydedilmesi gereken bazı bilgilerin beyannameye yazılmamasına,

b) Sözü edilen beyanname yerine, eşyanın ilgili gümrük rejimine tabi tutulması talebi ile, ticari veya idari bir belgenin verilmesine,

c) Eşyanın ilgili rejime geçişinin kayıt yoluyla yapılmasına,

İzin verebilirler. (c) bendinin uygulanmasında beyan sahibi eşyayı gümrüğe sunma yükümlülüğünden muaf tutulabilir.

Basitleştirilmiş usulle beyan, ticari veya idari belge yahut kayıt, eşyanın teşhisi için gerekli bilgileri kapsamak zorundadır. Kayıt yoluyla işlem yapılan hallerde kayıt tarihinin yazılması şarttır.

3(a.2) 07.10.2009 tarihli, 27369 (Mükerrer) Sayılı R.G. ile yayımlanan Gümrük Yönetmeliği;

MADDE 3-

d) Eşyanın kayıt yoluyla rejime geçişi: Eşyanın rejime geçişine ilişkin gümrük işlemlerinin gümrük idaresi yerine yükümlünün kendi tesislerinde yerinde gümrükleme yoluyla gerçekleştirilmesi ve gümrük idaresince uygun bulunması halinde, beyanın beyanname verilmesi yerine ticari kayıtlara giriş yoluyla yapılmasını,

MADDE 140 -

(1) Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen eksik beyan usulünden yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına veya onaylanmış kişi statü belgesine sahip gerçek ve tüzel kişilerden 142, 143, 151, 153, 154, 160, 162 ve 163'üncü maddelerde belirtilen koşulları sağlayanlar yararlandırılabilir.

(2) Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen beyanname yerine ticari veya idari belge verilmesi usulünden yararlanmak için yapılan talepler yetkilendirilmiş yükümlü veya onaylanmış kişi statüsüne ilişkin koşullar aranmaksızın kabul edilir.

(3) Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen eşyanın kayıt yoluyla rejime girişi usulünden yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip kişiler yararlandırılabilir.

(4) Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen eşyanın kayıt yoluyla rejime girişi usulünden yararlanılabilmesi, ihracat rejimi hariç olmak üzere, kapsamı ve miktarı Bakanlıkça belirlenecek teminatın verilmesi koşuluna bağlıdır.

MADDE 150-

(1) Eşyanın serbest dolaşıma girişini basitleştirilmiş usule göre gerçekleştirenler genel, dönemsel ya da özet niteliğinde bir tamamlayıcı beyanda bulunur.

(2) Bir ay içinde gerçekleştirilen basitleştirilmiş usule göre yapılan işlemlere ilişkin tamamlayıcı beyanın, izleyen ayın ilk üç günü içinde verilmesi zorunludur.

(3) Beyanın, 53'üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen nitelikteki kıymet unsurlarını içermesi halinde tamamlayıcı beyan, eksik kıymet unsurunun mahiyet ve tutar itibariyle tahakkuk ettiği ayı takip eden ayın yirmi altıncı günü akşamına kadar verilir ve vergileri de aynı süre içinde ödenir.

(4) Söz konusu tamamlayıcı beyan serbest dolaşıma giriş beyannamesiyle yapılır. Bu beyannameler ayrıca tescil edilmez. Söz konusu beyannamelerde duruma göre ya daha önce beyanname yerine kullanılan ticari veya idari belgeye ve bu belgenin tesciline ya da ilgili rejime geçişin kayıt yoluyla yapılması durumunda söz konusu kayda ilişkin bilgilerin yer alması gerekir. Gümrük beyannamesi aranmayacak haller ve diğer usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.

MADDE 151-

1- Ekonomik etkili bir gümrük rejimi hükümleri uygulanmış eşyanın serbest dolaşıma girişi, basitleştirilmiş usuller çerçevesinde gerçekleştirilebilir.

2- Gümrük antrepo rejimi uygulanmış eşyanın serbest dolaşıma girişinde basitleştirilmiş usul konusunda aşağıdaki sınırlamalar söz konusudur;

- F tipi antrepoda bulunan eşyanın serbest dolaşıma girişinde basitleştirilmiş usule izin verilmez.
- B tipi antrepoda bulunan eşyanın serbest dolaşıma girişinde sadece eksik belgeyle beyan ve beyanname yerine ticari veya idari bir belge verilmesi şeklinde beyan yöntemi uygulanabilir.
- D tipi antrepoda bulunan eşyanın serbest dolaşıma girişi kayıt yoluyla yapılabilir.

3- Gümrük antrepo rejimine tabi tutulmuş ithal eşyasının kayıt yoluyla, gümrüğe sunulmaksızın ve beyannamesi verilmeden, serbest dolaşıma girmek üzere teslim edildiği durumlarda gümrük vergileri, eşyanın antrepo rejimine tabi tutulduğu tarihte yürürlükte bulunan vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına dayanarak hesaplanır. Bu hükmün uygulanması, eşyanın nitelik, gümrük kıymeti ve miktarı gibi vergilendirme unsurlarının eşyanın antrepo rejimine tabi tutulduğu tarihte saptanması koşuluna bağlıdır.

MADDE 158-

(1) Eşyanın ihracat rejimine ilişkin işlemlerini basitleştirilmiş usule göre gerçekleştirenler genel, dönemsel ya da özet niteliğinde tamamlayıcı bir beyanda bulunur.

(2) Bir ay içinde gerçekleştirilen basitleştirilmiş işlemlere ilişkin tamamlayıcı beyanın izleyen ayın ilk üç günü içinde yapılması gerekir. Ancak, bir ay içinde deniz taşıtları ile hava gemilerine Kanunun 176'ncı maddesi hükümleri çerçevesinde yapılan ve ihracat sayılan teslimlere ilişkin tamamlayıcı beyan izleyen ayın ilk yedi iş günü içinde yapılır.

(3) Söz konusu tamamlayıcı beyan ihracat rejimine giriş beyannamesi ile yapılır. Bu beyanlarda duruma göre ya daha önce beyanname yerine kullanılan ticari veya idari bir belge ve bu belgenin tesciline ya da ilgili rejime geçişin kayıt yoluyla yapılması durumunda söz konusu kayda ilişkin bilgilerin verilmesi gerekir. Gümrük beyannamesi aranmayacak haller Müsteşarlıkça belirlenir.

MADDE 159-

1- Ekonomik etkili gümrük rejimleri için iki ya da daha fazla iznin aynı kişiye verilmesi durumunda, kayıt yoluyla beyanın kullanılması suretiyle bir rejimin sonlandırılıp diğer rejime başlanılması halinde tamamlayıcı beyan verilmesine gerek yoktur.

MADDE 166-

(1) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip kişilere gümrük idarelerince eşyanın antrepo rejimine girişinin kayıt yoluyla yapılmasına izin verilebilir.

(2) Bu usul, eşyanın B ve F tipi antrepolara alınmasında uygulanmaz.

MADDE 320-

(1) İzinde, geçici ithalat rejimi dışında, kayıtları tutulmak şartıyla, ekonomik etkili bir şartlı muafiyet düzenlemesine tabi eşyanın bulunduğu yerden farklı bir yere naklinin veya diğer bir izin hak sahibinin tesisine rejim kapatılmadan gönderilmesinin mümkün olup olmayacağı veya hangi şartlarda mümkün olabileceği belirtilir.

(2) Eşyanın çıkış veya varış yerinin B tipi antrepo olması halinde nakil mümkün değildir.

(3) Eşyanın, aynı izinde belirtilmiş farklı yerler arasında nakli, herhangi bir gümrük işlemi gerekmeksizin yapılır.

(4) Eşyanın, rejime giriş gümrük idaresinden izin hak sahibinin veya işleme faaliyetini yapan kişinin tesislerine veya kullanım yerine nakli, rejime giriş beyanı kapsamında yapılır.

(5) Yeniden ihracat amacıyla eşyanın çıkış gümrük idaresine nakli, rejim kapsamında yapılabilir. Bu durumda, yeniden ihracı için beyan edilen eşya Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmediği sürece rejim kapatılamaz.

(6) Ekonomik etkili gümrük rejimlerine tabi eşyanın, bir hak sahibinden diğerine devri yalnızca eşyanın devredildiği hak sahibinin kayıt yoluyla beyan izni kapsamında devrolunan eşyayı ilgili rejime tabi tutmasıyla mümkündür. 149 uncu maddede de belirtildiği şekilde eşyanın kayıtlara girişi ve gümrük idarelerine bildirim, eşyanın devralan kişinin tesislerine ulaşması üzerine yapılır. Tamamlayıcı beyan verilmesine gerek yoktur.

MADDE 332 –

(1) Karayoluyla gelen parsiyel yüklere ilişkin antrepo beyannamesi, eşya sahibinin yetki vermesi halinde A tipi antrepo işleticilerince verilebilir.

(2) Geçici depolama yerine konulmadan gümrük antrepo rejimine tabi tutulacak eşya antrepo beyannamesinin tescilini müteakip antrepoya alınır. Antrepo beyannamesinin, taşıtın antrepoya gelişini takip eden iki iş günü içerisinde tescil edilmesi gerekir. Gümrük idaresi, sürenin bitiminden önce eşya sahibi ya da taşıyıcı tarafından yapılacak yazılı ve gerekçeli talebe istinaden bu süreyi bir gün uzatabilir. Süresi içerisinde antrepo beyannamesi verilmemesi halinde, antrepoda görevli gümrük memuru veya yetkilendirilmiş gümrük müşavir tarafından gümrük idaresine bilgi verilir ve bu durumdaki eşya, ilgili gümrük idaresinin denetimindeki en yakın geçici depolama yerine veya geçici depolama yeri yoksa gümrük idaresince uygun görülen yere gönderilir.

Ancak, aynı sevkiyata konu olmakla birlikte antrepoya birden fazla taşıtla peyderpey sevk edilen ve tamamı bir seferde antrepoya alınamayacak eşya için, eşya sahibi veya temsilcisi ya da taşıyıcı tarafından ilgili gümrük idaresine yazılı talepte bulunulması halinde, gümrük idaresince, ilk eşyanın antrepoya girişinden itibaren en geç beş iş günü içinde antrepo beyannamesinin verilmesi koşuluyla eşyanın peyderpey antrepoya alınmasına izin verilebilir. İhtiyaç halinde bu süre gümrük idaresince bir defaya mahsus olmak üzere beş iş gününe kadar uzatılabilir

(3) Kayıt yoluyla rejime girişine izin verilen eşyanın doğrudan D tipi antrepoya gelmesi halinde eşyanın gümrüğe sunulmasına gerek yoktur.

MADDE 338 –

(1) Gümrük antrepo rejimine tabi olarak depolanan eşyanın antrepodan kesin çıkışı, rejimi sona erdiren gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanıma tabi tutulması ile mümkündür. Bu durumda eşya bu işlem veya kullanım hükümlerine tabi tutulur.

(2) Basitleştirilmiş usul izni bulunması halinde;

a) Antrepo rejimini sona erdiren eksik beyan sadece, serbest dolaşıma giriş, ihracat veya yeniden ihracatta bütün antrepo tipleri için,

b) Gümrük idaresince kabul edilen ticari veya idari belge ile beyan; her işlem ve kullanımla birlikte, B ve F tipi antrepo hariç tüm antrepo tipleri için,

c) Kayıt yoluyla beyan, her işlem ve kullanımla birlikte, F tipi antrepo hariç diğer antrepo tipleri için,

MADDE 339-

(1) Gümrük antrepo rejimini sona erdirmeden antrepolar arasında eşya nakli 320'nci madde hükümleri çerçevesinde normal usulde veya basitleştirilmiş usulde yapılır.

(2) Basitleştirilmiş usulün uygulanabilmesi için ayrıca;

a) Eşyanın çıkarılacağı antreponun bağlı olduğu gümrük idaresi ile eşyanın konulacağı antreponun bağlı olduğu gümrük idaresinin 166'ncı maddede belirtilen kayıt yoluyla beyan usulünü kullandırma yetkisinin olması veya,

MADDE 344-

(1) Antrepo rejimine tabi olan veya olmayan eşyanın dahilde işleme ya da gümrük kontrolü altında işleme rejimine yahut bu rejimlerden antrepo rejimine veya dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerini sona erdiren yeni rejimlere geçişlerinde aşağıdaki beyan usullerine ilişkin hükümler uygulanır;

a) Antrepo rejimine tabi tutulmadan antrepoya konulan dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine tabi tutulacak eşya hakkında, 166 ıncı maddede belirtilen kayıt usulü uygulanır. Bu durumda eşyanın taşınmasına ilişkin belgelere, dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme kayıtlarına yapılan giriş sıra numarası ve tarihi yazılır.

b) Antrepo rejimine tabi olarak depolanan eşyanın, dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine tabi tutulması halinde, 166 ıncı maddede belirtilen kayıt usulü uygulanır. Bu durumda, antrepo rejimi, dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme kayıtlarına yapılan girişle ibra edilir. Bu girişe ilişkin sıra numarası ve tarih gibi referanslar antrepo stok kayıtlarına geçirilir.

c) Antrepo rejimine tabi tutulmadan depolanan dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine tabi, değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünlerin antrepo rejimine tabi tutulması halinde, 166 ıncı maddede belirtilen kayıt usulü uygulanır. Bu durumda dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimleri antrepo stok kayıtlarına yapılan girişle ibra edilir. Bu kayıtlara girişlere ilişkin sıra no ve tarih gibi referanslar dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme kayıtlarına geçirilir. Ayrıca antrepo stok kayıtlarına, 536 ıncı maddede belirtilen ibarelerden uygun olanları yazılır.

ç) Antrepolarda işleme tabi tutulan, dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünlerin;

1) Yeniden ihraç işlemine tabi tutulmasında, 166'ncı maddede belirtilen kayıt usulü,

2) Serbest dolaşıma sokulmasında, 149 uncu maddede öngörülen kayıt yoluyla beyan usulü,

MADDE 345-

(1) Antrepo rejimine tabi ithal eşyası için bir gümrük yükümlülüğü doğduğunda, eşyanın antrepo masrafları ile antrepoda kaldığı sürece muhafazası için yapılan masraflar fiilen ödenen veya ödenecek fiyattan ayrı olarak gösterilmesi şartıyla, gümrük kıymetine dahil edilmez. Bu eşyanın elleçleme faaliyetlerine tabi tutulması halinde, eşyanın ithalat vergilerinin belirlenmesinde, beyan sahibinin talebi üzerine, eşyanın elleçleme faaliyetlerine tabi tutulmadan önceki niteliği, gümrük kıymeti ve miktarı dikkate alınır.

(2) Antrepo rejimine tabi tutulmuş ithal eşyasının Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükmüne göre kayıt yoluyla serbest dolaşıma girmek üzere teslim edildiği hallerde, gümrük vergileri, eşyanın antrepo rejimine tabi tutulduğu tarihte yürürlükte bulunan vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına dayanılarak hesaplanır. Bu hükmün uygulanması, eşyanın nitelik, gümrük kıymeti ve miktarı gibi vergilendirme unsurlarının, eşyanın antrepo rejimine tabi tutulduğu tarihte tespit edilmesi şartına bağlıdır. Ancak, yükümlünün serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinde eşyanın bulunduğu hal ve niteliği ile diğer vergilendirme unsurlarına göre işlem yapılması yönünde talepte bulunması halinde, bu yönde işlem yapılır.

MADDE 523-

(1) Antrepo işleticisinin hak ve yükümlülükleri izin üzerine başka bir kişiye devredilebilir.

(2) Devre izin verilebilmesi için, devretmek isteyenin taahhütlerini tamamen yerine getirmiş olması ve devralacak olanın da gerek antrepoda var olan, gerek sonradan konacak eşya ve maddeler dolayısıyla terettüp eden yükümlülük, sorumluluk ve diğer taahhütleri yüklenmesi gerekir.

(3) Özel antrepoların devri durumunda, antrepodaki eşyanın devralana devredilmemesi halinde, bu eşyanın antrepodan çıkarılması için gümrük idaresince bir aylık süre verilir. Bu sürenin uzatılmasını gerektirir bir durumun olması halinde, bu süre gümrük idaresince en çok iki ay uzatılabilir.

(4) D tipi antrepo, ancak kayıt yoluyla rejime giriş iznine sahip bir başka kişiye devredilebilir.

3(b)-AB MEVZUATI

Avrupa Birliği'nin yeni gümrük kanunu olan 952/2013 sayılı Birlik Gümrük Kodu (BGK-UCC) 30 Ekim 2013 tarihinde yürürlüğe girmesine karşın BGK'nın temel hükümleri 2016 yılı itibariyle geçerlilik kazandı.

Özellikle gümrük kolaylaştırmalarının ve basitleştirilmiş usullerin (Simplified Procedures) hayata geçirilmesine ilişkin olarak Nisan 2016 yılında Birlik Gümrük Kodu Çalışma Takvimi yayımlandı.

Bu takvime göre BGK'nın 278. Maddesinde belirtilen geçiş dönemi kapsamında elektronik sistemlerin oluşturulması ve güncellenmesi planlanmakta. Bu Karar son olarak 13 Aralık 2019 tarihli ve 2019/2151 sayılı İş Takvimi Kararıyla güncellendi. 952/2013 sayılı Birlik Gümrük Kodu ile birlikte özellikle "Yerinde gümrükleme prosedürlerinin (Local Clearance Procedure/LCP)" daha ileri bir formu olan Beyan Sahibinin Kaydına Giriş (EIDR-"Entry in Declarants' Record") uygulaması da bunlardan birisini oluşturuyor.

Birlik Gümrük Kodu ile AB Gümrük Mevzuatı şu şekilde sıralanıyor;

1- 28 Temmuz 2015 tarihli ve 2015/2446 sayılı Yetki Devri Tüzüğü, (Consolidated text: Commission Delegated Regulation (EU) 2015/2446 of 28 July 2015 supplementing Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council as regards detailed rules concerning certain provisions of the Union Customs Code) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:02015R2446-20190725&from=EN

2- 2- 24 Kasım 2015 tarihli ve 2015/2447 sayılı Uygulama Yönetmeliği, (Consolidated text: Commission Implementing Regulation (EU) 2015/2447 of 24 November 2015 laying down detailed rules for implementing certain provisions of Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council laying down the Union CustomsCode)https://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=CELEX:02015R2447-20200101

3- 17 Aralık 2015 tarihli ve 2016/341 sayılı Geçiş Dönemi Yönetmeliği,(Consolidated text: Commission Delegated Regulation (EU) 2016/341 of 17 December 2015 supplementing Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council as regards transitional rules for certain provisions of the Union Customs Code where the relevant electronic systems are not yet operational and amending Delegated Regulation (EU) 2015/2446) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:02016R0341-20160501&from=EN

4- 3 Aralık 2019 tarihli ve 2019/2151 sayılı İş Takvimi Kararı, (Commission Implementing Decision (EU) 2019/2151 of 13 December 2019 establishing the work programme relating to the development and deployment of the electronic systems provided for in the Union Customs Code) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019D2151&from=en

2013/952 sayılı Birlik Gümrük Kodu'nda EIDR maddesi;

Madde 182

Beyan Sahibinin Kaydına Giriş;

1. Gümrük idareleri başvuru üzerine gümrük beyannamesinin basitleştirilmiş bir beyanname olarak yükümlünün kayıtlarına yapılacak bir giriş şeklinde yapılması için bu beyannamenin ayrıntılarının gümrük idarelerinin tasarrufunda olması şartıyla izin verebilirler.

2. Gümrük beyannamesi eşyanın kayıtlara girdiği anda kabul edilmiş sayılacaktır.

3. Gümrük idareleri başvuru üzerine eşyanın gümrüğe sunulma yükümlülüğünden muafiyet tanıyabilir. Bu durumda eşya yükümlünün kayıtlarına giriş anında serbest bırakılmış sayılacaktır.

Bu muafiyet aşağıdaki koşulların tümünün sağlandığı durumlarda tanınacaktır;

(a) Yetki sahibi olmak isteyen firmaların AEO (Authorized Economic Operator-Yetkilendirilmiş Yükümlü) gümrük basitleştirmesi sahibi bir firma olması,

(b) Eşyanın doğası ve hareketi yeterince açık ve gümrük idarelerince biliniyor olması,

(c) Gümrük idaresinin ihtiyaç görmesi halinde inceleme yapabilmesi için gerekli tüm bilgilere erişiminin sağlanmış olması,

Ancak, denetleyici gümrük idaresi özel durumlarda eşyanın gümrüğe sunulmasını isteyebilir.

(d) Yetki belgesinde aksi öngörülmemişse, EIDR ile kayda alınacak ürünlerin yasaklama veya kısıtlamaya tabi olmaması.

4. Eşyanın serbest bırakılacağına ilişkin koşullar yetkilendirmede belirtilir.

2015/2446 sayılı Yetki Devri Tüzüğü EIDR maddesi;

Madde 150

Beyan Sahibinin Kaydına Giriş için yetkilendirilme koşulları

1. Birlik Gümrük Kodu'nun 39 (a), (b) ve (d) fıkralarındaki kriterleri sağladıklarını gösteren başvuru sahiplerine **"Beyan Sahibinin Kaydına Giriş"** yoluyla beyanname verme yetkisi verilecektir.

2. Kayıt yoluyla giriş başvurusu aşağıdakilerden herhangi biri için olabilir.

- Serbest dolaşıma giriş rejimi,
- Gümrük antrepo rejimi,
- Geçici kabul rejimi,
- Nihai kullanım rejimi,
- Dahilde işleme rejimi,
- Hariçte işleme rejimi,
- İhracat ve yeniden ihracat rejimi.

3. Yetki başvurusu serbest dolaşıma giriş içinse, aşağıdaki durumlar için yetkilendirme verilmez:

- 2006/112/EC sayılı Direktif'in 138. Maddesi gereği KDV'den muaf tutulmuş ve 2008/118/EC sayılı Direktif'in 17. maddesi gereğince ÖTV'si askıya alınmış eşyanın yurt içi kullanımla eş zamanlı serbest dolaşıma girişi
- 2006/112/EC sayılı Direktif'in 138. Maddesi gereği KDV'den muaf tutulmuş ve 2008/118/EC sayılı Direktif'in 17. maddesi gereğince ÖTV'si askıya alınmış eşyanın yurt içi kullanımla eş zamanlı yeniden serbest dolaşıma girerek yeniden ithali

4. İhracat ve yeniden ihracat rejimi için yetkilendirme ancak aşağıdaki şartların aynı anda sağlanmasıyla verilir:

- Kanunun 263 (2) maddesine uygun şekilde çıkış öncesi beyandan muafiyet,
- İhracat gümrük idaresi aynı zamanda çıkış gümrük idaresiyse ya da ihracat gümrük idaresi ve çıkış gümrük idaresi eşyanın çıkışta gümrük gözetimine tabi tutulacağına ilişkin düzenlemeleri yapmış olması,

5. Yetkilendirme başvurusunun ihracat ve yeniden ihracatla ilgili olduğu durumlarda, 2008/118 / EC sayılı Direktifin 30. Maddesi geçerli olmadığı sürece ÖTV'ye tabi mallarının ihracatına izin verilmez.

6. Gümrük idareleri diğer elektronik bilgi alışverişi yöntemlerini kabul etmedikçe, başvurunun Madde 181'e göre gümrük idareleri arasında standartlaştırılmış bir bilgi alışverişi gerektiren bir prosedürle ilgiliyse beyannamenin kayıt yoluyla girişi yetkisi verilmez.

2015/2447 sayılı Uygulama Yönetmeliğinin EIDR maddeleri-Madde 225 Tamamlayıcı beyanname

Kanunun 167(4) maddesi;

Tamamlayıcı beyanın genel, dönemsel veya özet nitelikte olduğu ve ekonomik operatörün ödenecek ithalat ve ihracat vergisi miktarını hesaplamak için öz değerlendirme kapsamında yetkilendirilmiş olduğu 182 madde kapsamında kayıt yoluyla girişin olduğu durumlarda, yetki sahibi ya tamamlayıcı beyan verecek ya da gümrük idareleri yetki sahibinin sistemine doğrudan elektronik erişim aracılığıyla tamamlayıcı beyanlara izin verecektir.

Beyan Sahibinin Kaydına Giriş- Madde 233- Kontrol Planı

Kanun 23(5) maddesi;

1. Gümrük idareleri Kanunun 182 (1) maddesi uyarınca beyan sahibinin kaydına giriş yetkisi verirken beyan sahibinin kayıtlarındaki girişin tüm aşamalarında etkin gümrük kontrollerini sağlayan ve gümrük kontrollerinin sıklığını tanımlayan yetki kapsamındaki gümrük prosedürlerinin gözetimini sağlayacak bir kontrol planını yükümlüye mahsus olarak hazırlar.

2. Uygulanabildiği durumlarda kontrol planı Kanunun 103 (1) maddesindeki gümrük borcunun bildirimine ilişkin sınırlama dönemini dikkate alır.

3. Kontrol planını kanunun 182 (3) maddesine istinaden sağlanan gümrüğe sunmama durumları için de kontrol sağlamalıdır.

4. Merkezi gümrükleme söz konusu olduğunda denetleyici gümrük idaresi ile eşyanın sunulduğu gümrük idaresi arasındaki görev paylaşımını belirleyen kontrol planı eşyanın sunulacağı gümrük idaresinin bulunacağı yere ilişkin kısıtlama ve yasakları dikkate alır.

Madde 234- EIDR Yetki Sahibi Yükümlülerin Sorumlulukları

Kanunun 182 (1) maddesi;

1. Kayıt yoluyla beyanname verme yetkisi sahibi yükümlüler;

- 182 (3) maddesinin uygulandığı durumlar haricinde gümrüğe eşyayı sunarlar ve sunum bildiriminin tarihini kayıtlarına girerler
- Basitleştirilmiş gümrük beyannamesinin asgari bilgilerini ve destekleyici belgeleri kayıtlarına girer;
- Kayıtlarına giren beyannamenin ayrıntıları ve destekleyici belgeleri bu bilgilere bulundukları kayda doğrudan bilgisayarlı erişimin yükümlü tarafından sağlanmasına gümrük idarelerince izin verildiği durumlar dışında denetleyici gümrük idaresinin talebi doğrultusunda sağlar.
- Kısıtlama ve yasağa tabi eşyaya ilişkin bilgileri denetleyici gümrük idaresine bildirir;
- Beyan edilen eşyanın serbest bırakılabileceğine ilişkin olarak 163 (2) maddesinde belirtilen destekleyici belgeleri denetleyici gümrük idaresine sağlar;

- 182 (3) maddesindeki muafiyet uygulandığında, geçici depolama tesislerini işletme yetkisinin sahibinin geçici depolamayı sonlandığını kanıtlayacak bilgiye sahip olmasını sağlar
- Kanunun 167 (2) maddesiyle belirlenen muaf haller dışında, yetkide belirlenen süre dahilinde ve usulünce ilgili denetleyici gümrük idaresine tamamlayıcı beyannameyi vermek.

2. Beyan Sahibinin Kaydına Giriş şeklinde beyanname verme yetkisi aşağıdaki beyannameler için uygulanmaz;

- 2015/2446 sayılı Yetki Tüzüğü'nün 163. Maddesi kapsamındaki özel prosedür için başvuru şeklinde olan gümrük beyannameleri,
- Gümrük Kanunu'nun 130 (1) maddesine göre giriş özet beyan yerine verilen gümrük beyannameleri,

3. Eşyanın gümrüğe sunulmadan beyan sahibinin kaydına giriş yetkisine ilişkin olarak yeni bir vergisel risk ya da özel bir durumun gümrük yetkililerince tespit edilmesi nedeniyle denetleyici gümrük idaresince Kanunun 182 (3) maddesinin 3. Bendi uyarınca eşyaların gümrüğe sunulmasının istendiği durumlarda denetleyici gümrük idaresi yetki sahibine aşağıdakileri bildirecektir;

- Özel durumun kapsamındaki eşyanın gümrüğe sunulması için belirlenen zaman dilimi
- Sunum bildirim tarihinin kayıtlara geçmesi zorunluluğu ve
- 1.Fıkranın (b) ila (e) ve (g) bentlerindeki hususlara uyulması zorunluluğu

Bu durumlarda, eşyanın serbest bırakılması Kanunun 194. maddesine göre yapılacaktır.

Madde 235-Beyan Sahibinin Kaydına Giriş şeklinde beyanname verildiğinde eşyanın serbest bırakılması

Kanunun 182. Maddesi;

1. Beyan Sahibinin Kaydına Giriş şeklinde beyanname verme yetkisinde yetki sahibine herhangi bir kontrol yapılacağı bilgilendirmesi için bir süre sınırlaması şartının olduğu durumlarda, denetleyici gümrük idaresi bu süre içinde kontrol yapacağını bildirmezse bu sürenin dolduğu anda eşyanın serbest bırakıldığı kabul edilecektir.

2. Yetkilendirmenin 1. paragrafta atıfta bulunulan zaman sınırını getirmemesi durumunda, denetleyici gümrük dairesi, Kanunun 194. Maddesi uyarınca malları serbest bırakacaktır.

Madde 236-Tarife Kotası

Kanunun 182. Maddesi;

1. Beyanname sırasına göre tahsis yönteminin uygulandığı bir tarife kotasına tabi eşyanın serbest dolaşıma girişi için bir beyannamenin Beyan Sahibinin Kaydına Giriş yoluyla verildiği durumlarda, bu şekilde beyanname verme yetki sahibi tarife kotasının tamamlayıcı beyannameyle tahsisini talep edecektir.

2. Beyanname sırasına göre tahsis yönteminin uygulandığı bir tarife kotasına ilişkin talebin tamamlayıcı beyannamede yapıldığı durumlarda, talep ancak bu beyannamenin verilmesinden sonra değerlendirilecektir. Ancak tarife kotasının dağıtımı amacıyla eşyanın beyan sahibinin kaydına girdiği tarih dikkate alınacaktır.

3. Bu maddenin 1. fıkrasının istisnası olarak, 2014/255 sayılı Uygulama Tüzüğü'nün Ekinde belirtilen ulusal ithalat beyanname sistemlerinin güncellenmesi tarihine kadar, üye devletler bu yönetmeliğin 49 ila 54 madde hükümlerine uygun şekilde tarife kotasından yararlanma taleplerinin bu maddenin 1. fıkrasında belirtilenden farklı ancak talebin geçerliliğinin üye devletlerce değerlendirilmesine yetecek gerekli bilgileri içeren bir formla yapılmasını sağlayabilirler.

4. 13 Aralık 2019 tarihli ve 2019/2151 sayılı İş Takvimi Kararı,

II. ELEKTRONİK SİSTEMLERİN GELİŞTİRİLMESİ VE KULLANILMASINA İLİŞKİN PROJELERİN LİSTESİ

'Birlik Gümrük Kodu projeleri ve ilgili elektronik sistemler' Kodun uygulanmasına ilişkin projeler listesi	**Yasal Dayanak**	**Önemli kilometre taşları**	**Elektronik Sistemlerin Devreye gireceği tarihler**	
			Elektronik sistem penceresinin kullanılmaya başlanacağı başlangıç tarihi (3)	Elektronik sistem penceresinin kullanımının bitiş tarihi (4) = Geçiş döneminin sona ereceği tarih
14. Birlik Gümrük Kodu (UCC) Ulusal İthalat Sistemleri Geliştirilmesi Proje ithalat alanına ilişkin olarak BGK'dan kaynaklanan tüm süreç ve bilgi gerekliliklerini uygulamayı amaçlamaktadır.	952/2013 sayılı BGK'nın 6 (1), 16(1) 53, 56, 77-80, 83-87, 101-105, 108-109, **158-187,** 194-195. maddeleri	Teknik spesifikasyonların hedef tarihi= Üye devletler tarafından tanımlanacak	Üye devletler tarafından ulusal planın parçası olarak tanımlanacak	**31.12.2022'ye kadar** Uygulama penceresiyle birlikte ulusal planın parçası olarak üye devletler tarafından tanımlanacak

(Çalışma Programında tanımlanan diğer projelerde belirtilmeyenler) Diğer sistem göçlerinden kaynaklanan etkinin yansıra esas olarak "serbest dolaşıma giriş" prosedüründeki (standart prosedür + basitleştirilmiş usüller) değişiklikleri kapsamaktadır. Bu proje, ulusal gümrük beyannamesi işleme sistemlerini ve ulusal muhasebe ve ödeme sistemleri gibi diğer sistemleri kapsayan ulusal ithalat alanı ile ilgilidir.				

4-YURT DIŞI ARAŞTIRMALARI VE MEVZUATI;

AB Vergilendirme ve Gümrük Birliği Genel Müdürlüğü -TAXUD

BASİTLEŞLEŞTİRİLMİŞ USULLER -Birlik Gümrük Kodu Bölüm V

"Üye Devletler ve Ticaret için Rehber" başlıklı çalışması

25/09/2019

KAYNAK:
https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/guidance_simplifications_en.pdf

ORTAK NOKTALAR

Genel Kontrol Yaklaşımı

Mevzuata göre Gümrük yetkilileri basitleştirmelerin avantajlarını tehlikeye düşürmeyecek şekilde riskleri en iyi şekilde çözebilmelerini ve en aza indirebilmelerini sağlayacak yöntemleri oluşturmaları gerekmekte. Basitleştirilmiş beyan usulleri için de sadece EIDR yetkilendirmeleri için kontrol planı zorunlu tutulmaktadır. (2015/2447 Madde 233).

Böyle bir kontrol planının gümrük yetkilileri tarafından EIDR'nin tüm aşamalarında etkili kontrolün gerçekleştirilmesini sağlayacak şekilde kontrollerin sıklığını da tanımlayarak oluşturulması gereklidir.

Kısıtlama ve yasaklara tabi eşya

Kısıtlama ve yasaklara tabi eşya konusunda basitleştirme kapsamı yetkilendirme yapılıp yapılmayacağına üye devletlerin karar vermesi gerekiyor.

Örneğin; ek kontrollerin yapılması gerektiğinde veya serbest dolaşıma girişte eksik sertifika olması durumunda eşyalar gümrük kontrollerinin yapılabilmesi için geçici depolama ya da antrepo rejimine tabi tutulabilir. Diğer bir alternatif ise bu tür eşyayı normal prosedüre göre beyan etmektir.

Kısıtlama ve yasaklara tabi eşya EIDR için yetkilendirme;

Bir EIDR yetkisi sahibi, getirilen kısıtlama ve yasaklara tabi mallar hakkında denetleyici gümrük idaresine bilgi vermelidir. (Madde 234 (1) (d) IA)

Genel olarak, pratik bir bakış açısından, EIDR yalnızca yeterli düzeyde korumanın sağlanabildiği ve söz konusu kısıtlama ve yasaklara tabi eşyanın kontrolünden sorumlu kurumlara ilişkin düzenlemelerin yapıldığı durumlarda kullanılabilir.

EIDR yetkisi ancak gerekli izin ve belgelerin sunulduğu veya hazır bulunduğu durumlarda yasaklanmış veya kısıtlanmış mallar için kullanılabilir. EIDR yetkisi, gümrük idaresinin talebi üzerine beyanını kabul zamanında ilgili lisans/izinlerin olması koşuluyla kullanılabilir.

Yetkilendirmede bu tür mallar için prosedürün nasıl olacağı açıkça belirlenmiş olmalıdır.

Örneğin, bildirim malların yasaklama-kısıtlamaya tabi olup olmadığının belirlenmesine izin verecek şekilde olmalıdır.

(Madde 234 (1) (d) IA) Gümrük makamları her zaman gerekli ölçüde kontrol yapabilecek konumda olmalıdır.

EIDR'ye ilişkin yeni uygulamalar;

Yetkinin verilmesi için gerekli koşul ve kriterler + pre-audit (Ön inceleme) sırasında dikkate edilecek noktalar

EIDR yetkisi için koşullar;

Gerekli Koşullar (madde 150, DA) (Yetki Tüzüğü)	Uygulama Yönetmeliği ilgili maddeler (IA)
Güvenilirlik koşulu -BGK 39(a)	Madde 24
Ticari kayıtların güvenilirliği ve izlenebilir olması koşulu- BGK 39(b)	Madde 25
Emniyet ve güvenlik koşulu- BGK 39(d) 38/2(b) (AEO-C)	Madde 27

Eşyayı gümrüğe sunmadan işlem yapabilme yetkisinin verilmesi;

Gümrük makamları başvuru üzerine ek koşulların sağlanması şartıyla "Eşyayı gümrüğe sunmadan işlem yapabilme yetkisi" verebilirler. Aşağıdaki tablo, beyan sahibi tarafından yerine getirilmesi gereken ek koşulları ve ön denetim sırasında bunların nasıl değerlendirileceğine ilişkin ayrıntıları göstermektedir.

Koşullar (BGK 182/3 maddesi)	Ön inceleme sırasında kontrol edilecek bilgiler BGK 38 ve 39. Maddeleri, IA 24 ila 27. Maddeler ve gümrük kolaylaştırmaları için AEO Kılavuzu
a) Yetki sahibi olmak isteyen firmaların AEO (Authorized Economic Operator-Yetkilendirilmiş Yükümlü) gümrük basitleştirmesi sahibi bir firma olması, b) Eşya akış ve doğasının yeterince açık ve gümrük idarelerince bilinir olması	-sunum muafiyetinin verilebilmesinin değerlendirilmesi için ön inceleme sırasında eşyanın niteliğinin bilinmesi gereklidir. Eşyanın özelliklerinde bir değişiklik olması durumunda bu idareye bildirilmelidir - Aşağıdaki türden eşya hariç tutulabilir: *BGK 163/2'ye göre serbest bırakılması için destekleyici belgelerin gerektiği eşya *BGK 182(3) maddesinin uygulanmadığı durumlarda Yasak-kısıtlamaya(Y&K) tabi eşya -eşya hareketine ilişkin olarak aşağıdaki gerekçeler hariç tutulma nedeni olabilir: *Eşya rotası *Tedarik zincirleri *Eşya akışının doğası ve sıklığı Buna olay bazında karar verilecektir.
c) Gözetim gümrük idaresi gerektiğinde eşyayı muayene etme hakkını kullanabilmesi için gerekli tüm bilgiye erişimi vardır	Gözetim gümrük idaresi tesislere erişim ve risk analizi için gerekli olan ve yükümlü tarafından sağlanacak bilginin (kayıtlar, firma temsilcisinin katılımı vb.) varlığını kontrol edecektir.
d) Eşya kayda giriş anında, yetkide aksi belirtilmediği sürece, artık yasaklama ve kısıtlamaya tabi tutulmaz.	-Ön incelemenin sonuçlarına bağlı olarak, YK tabi eşya için bildirimden vazgeçmeye izin verilecek şartlar yetkiye entegre edilebilir.
e) Gözetim gümrük idareleri, özel durumlarda, eşyaların gümrüğe sunulmasını isteyebilmektedir.	-Yükümlü gümrük idaresinin istediği tüm durumlarda eşyanın gümrüğe sunumunu bildirebilmelidir. Riskin değiştiği durumlarda eşyanın sunumuna ilişin talepler öngörülebilmelidir.

Gümrüğe Sunumdan Vazgeçme (Presentation Waiver);

EIDR anlamında eşyanın sunumu eşyanın kayıtlara girmiş ve hazır olduğunun gümrüğe bildirimi anlamına gelmekte. 182/3 maddesine göre eşyanın sunumundan vazgeçme yetkisi verildiğinde gümrüğe herhangi bir bildirim yapılmayacaktır. Bildirimden vazgeçme ile sunumdan vazgeçme iki ayrı vazgeçme değil.

Sunumdan vazgeçme durumunda, doğrudan kayıtlarına alarak işlem yapabilen firmalar açısından, eşyaları kayıtlarına alma anı ile ürünleri serbest bırakılmış sayılmaktadır.

Kayıtlarda bulunması gereken bilgi (data requirements for the records) işleme ilişkin referans teslimat notu numarası, fatura numarası vb. dahili dosya numarasıyla yapılır. Yükümlünün kayıtlarına girilecek bilgiler en az Uygulama Tüzüğü'nün 234(1)(b) maddesi ve Ek B-DA'da belirtilen basit usulde beyannamedeki (asgari bilgi seti) kadardır.

Yükümlünün kayıtlarına basitleştirilmiş beyanname girildiğinde, BGK 163 (2) maddesinde belirtilenler dışındaki belgeler eşya serbest bırakıldığında eksik olabilir.

Kayıtlardaki bilgilerin yapısı ve şekli serbesttir. Yani kayıtın uzunluğunun ne kadar olacağına ilişkin standart bir versiyon bulunmamaktadır. Ancak geçiş döneminden sonra Uygulama Tüzüğünün EK-B'sine uyulması zorunlu olduğundan, sunum bildirimi ve tamamlayıcı beyan için gerekli bilgi setlerinin dikkate alınması önerilmektedir.

Tamamlayıcı Beyan;

Yükümlünün kaydındaki beyan ile tamamlayıcı beyan eşyanın yükümlünün kaydına girdiği tarihten itibaren geçerli olacak şekilde tek ve ayrılmaz bir araç olarak kabul edilecektir.

Yükümlünün kayıtlarına kayıt basitleştirilmiş ya da standart beyannameyle eşdeğerdir. Kayıttan itibaren destekleyici belgelere kadar bir referans numarası yoluyla izlenebilirlik olmalıdır. İzlenebilirlik satın alma talimatından tamamlayıcı beyanın verilmesine ve gümrük vergilerinin ödenmesine kadar sağlanabilmelidir.

Kayda giriş tarihi aynı zamanda gümrük beyannamesinin kabul edildiği tarihtir.

EIDR kapsamında tamamlayıcı beyandan vazgeçme durumuna ilişkin olarak, BGK madde 167(2) ye göre yalnızca iki olasılık bulunmaktadır.

- Eşyanın gümrük antrepo rejimine tabi tutulması.
- Yetki Devri Tüzüğü'nün 183.maddesindeki eşyanın yükümlünün kaydına giriş yoluyla ikinci bir özel prosedüre tabi tutulması [(BGK 167(2)(b) maddesi]

BİRLEŞİK KRALLIK;

BK'da basitleştirilmiş usullere ilişkin bildirimler için CFSP (Customs Freight Simplified Procedures) sistemi kullanılıyor. CFSP iki aşamalı bir elektronik beyan üzerine kurulu ve ekonomik operatörlere tek başına ya da diğer usullerle birleştirilmiş şekilde kullanabilecekleri bir dizi usul sunmakta.

Operatörler ya basitleştirilmiş Beyanname Usulünü (SDP) ya da Yerinde Gümrükleme usulünü (LCP) seçebilir. Her iki durumda da ithalat beyannamesi iki aşamada verilmektedir. İlk aşamada gümrük idaresine eşyanın serbest bırakılmasına yetecek miktarda asgari bilgiyi sunulmakta. Bu bilgilendirme Basitleştirilmiş Sınır Beyanı (SDF) olarak sınır gümrük idaresine ya da operatörün ticari kayıtlarına giriş (LCP) yoluyla yapılabilir.

2.aşamada tüm mali ve istatistiki bilgileri içeren elektronik gümrük beyannamesi veriliyor. Bu tamamlayıcı beyanname; basit usulde beyannamenin de kabul edilmiş olduğu bildirim dönemi sonunu takip eden 4. İş gününden önce verilmek zorunda. BK merkezi gümrük bilgisayar sistemi (CHIEF) vergi ve KDV'yi hesaplıyor ve ödeme ertelenmiş ödeme yoluyla yapılıyor (Our central customs computer system CHIEF then calculates the duty and VAT due and payment is collected by duty deferment).

Yükümlünün Kaydına Giriş (EIDR) genel bilgi;

https://www.gov.uk/hmrc-internal-manuals/customs-freight-simplified-procedures/cfsp04000

EIDR eşyanın yükümlülerin tesislerinde eşyanın kayıt yoluyla daha sonraki bir tarihte TB verilmek üzere serbest dolaşıma girişini sağlar.

Bu prosedürler her bir işlem için gümrükten onay beklemeden eşyalarını gümrük antrepo ya da diğer özel rejimlere tabi tutmalarını sağlar.

Bireysel bildirimler EIDR için zorunlu olsa da yetki sahibi AEO'C' ise ve ürünler belirli kriterleri sağlıyorsa bu bildirimden vazgeçme seçeneği de mevcut.

EIDR ve geçici depolama;

Geçici depolama maksimum süre 90 gündür.

Bu süre eşya fiziki olarak vardıktan sonra başlar. Asgari olarak aşağıdaki bilgilerin kayıtlara girilmesi gerekir:

- Varış tarihi ve zamanı
- DUCR (tek taşıma senedi ref no)
- Eşya tanımı
- Miktar
- Kıymet
- Fatura numarası
- SFD (basitleştirilmiş sınır beyanı) giriş no ve tarihi ya da NCTS MRN numarası
- Taşıma aracının plakası

Bitki sağlığı, uygunluk belgesine tabi eşya sevkiyatları için ayrıca aşağıdaki bilgiler gereklidir.

- Uygunluk sertifikası numarası
- Bitki Sağlığı sertifikası no
- Karantina serbest sertifikası
- İzin verilen elleçleme türleri

Eşyanın Geçici Depodan çıkışı;

GD süresi sonunda yükümlünün kendi kayıtlarına giriş yoluyla eşyayı bir gümrük rejimine tabi tutulması gerekir.

Bu kayıt daha sonra verilecek tamamlayıcı beyanname ve eşya serbest dolaşıma girecekse vergi tahakkuku için esas alınacak tarihi oluşturacaktır. EIDR kaydının ne şekilde yapılacağına (hesap tablosu, ticari sistem, vergi yönetimi sistemi vb.) yetkilendirme aşamasında karar verilecek ve yetki belgesinde belirtilecektir.

GD'dan bir rejime tabi tutularak çıkarılacak eşya için ön bildirim yapılması gereklidir. Bu bildirimler gümrük idaresinin risk bazlı fiziki muayene yoluyla eşyanın kayıtlardakiyle (ve takip eden tamamlayıcı beyan ile) uyumlu olup olmadığını kontrol etmesini sağlar.

Ön bildirimin şekli ve sıklığı risk temelli olarak yetkilendirme öncesinde belirlenecek ve yetki belgesinde belirtilecektir.

Standart süre 24 saattir.

Yüksek riskli görülebilecek ürünler;

- Yüksek vergi yükü olanlar
- Daha önce hatalı tanımlama ve sınıflandırmanın tespit edildiği ürünler

Fiziki muayeneler;

Periyodik fiziki kontroller ve yükümlünün sistem ve kayıtlarının denetlenmesi yükümlünün mevzuata uyumunun test edilmesinin önemli bir bölümüdür. Fiziki kontrol sonucunda bir uyumsuzluk tespit edildiğinde ön bildirim süresi gözden geçirilebilir.

Antrepodan başka bir Gümrük Rejimine Geçiş için ön bildirim standart periyot 24 saattir.

Ön bildirimde bulunması gereken bilgiler:

- Eşyanın bulunduğu yer
- Miktar
- Ağırlık
- GTİP
- EIDR yapılacağı tarih ve zaman
- Kullanılacak rejim kodu
- DUCR (tek taşıma senedi referans numarası)

Yükümlü kaydıyla ithalat beyanının verilmesi;

Kaynak: https://www.gov.uk/guidance/making-an-import-declaration-in-your-records

Birleşik Krallık Gümrük İdaresinin yükümlü kaydına giriş beyan sürecine ilişkin web sayfasından alınmıştır.

Öncelikle basitleştirilmiş usuller için yetki gerekli. Yetkilendirme sonrasında yükümlü eşya bilgilerini kendi kayıtlarına girip diğer ayrıntıları gümrük idaresine gönderiyor.

Hariç tutulan eşya;

- Hidrokarbon yağları
- Sınırda kontrole tabi ürünler
- ATA Karnesi ile ithal edilen ürünler
- Kişisel eşya
- İkamet transferi muafiyetiyle ithal edilen eşya

Kayıtlara girilmesi gereken bilgiler;

- Kontrole tabi eşya varsa GTİP no
- Gümrük prosedürü kodu (rejim)
- DUCR-beyannameleri CHIEF sistemiyle ilgisini kurmaya yarayan ana referans numarası
- Fatura numaraları
- Kayıtlara giriş tarihi ve zamanı varsa geçici kabul, serbest bölge, antrepo ya da geçici depolama stok hesabı referansları
- Serbest bölge ya da antrepo onay sayısı
- Eşyanın açık tanımı
- Gümrük kıymeti
- Eşya miktarına ilişkin bilgi, kapların sayısı, net ağırlık gibi
- Lisans gereklilikler ve lisans numarası
- Diğer destekleyici belgelerin ayrıntıları, seri numarası

Sonraki adım eşyanın gittiği yerin envanterdeki bir tesis olup olmadığına bağlıdır. Envanterdeki tesislerin bilgisayar sistemiyle gümrük idaresine bağlantısı olmalıdır.

Envanterdeki Tesisler;

Eşya kayıtlara girildiğinde ayrıca C21 Beyan formunun doldurulması gerekiyor. Bu form eşyanın limandan gümrüklenmiş şekilde çıkışını sağlar.

Bu formun CHIEF sistemine gönderilmesi gerekli

Formdaki bilgiler kayıtlardaki bilgilerle aynıdır.

Tamamlayıcı beyan

Kayıtlara giriş yoluyla beyan işlem süreci bittikten sonra CHIEF sistemine tamamlayıcı beyanname verilmesi gerekli. Tamamlayıcı beyanın eşyanın kayda girdiği tarihi takip eden ayın ilk 4 iş günü içerisinde verilmesi gerekiyor.

Eğer CR1 Formu verilmişse tamamlayıcı beyan süresi için eşyanın kayda girdiği tarih yerine C21 beyanının gümrük idaresince kabul edildiği tarih için esas alınır.

İRLANDA CUMHURİYETİ;

Gümrük vergisi ve KDV için ekonomik operatörce teminat sağlanıyor. İrlanda'ya yapılacak ithalatlar için KDV beyannamesi gümrük beyannamesi ile aynı anda veriliyor.

Öncelikle ilgili gümrük idaresine bir onay öncesi serbest bırakma notu (PARN) gönderiliyor. Bu not eşyanın varmak üzere olduğunu ve risk analizinin yapılmasını işaret ediyor. Ekonomik operatörün kayıtlarına giriş yapılıyor bu normal gümrük beyanıyla aynı yasal güce sahip.

İlgili aya ilişkin KDV dahil tüm masraflar için bir tamamlayıcı beyan yapılıyor.

İki seçenek bulunmaktadır.

- Sevkiyat başına bireysel tamamlayıcı beyannamelerin sunulması ya da
- Takip eden ayın 5. İş gününe kadar global bir beyanname verilmesi

Takip eden ayın 15.gününe kadar referans ay için oluşan gümrük vergisi ve KDV operatörün hesabından ertelenmiş ödeme kapsamında tahsil ediliyor.

(By the 15th of the following month, customs duty and VAT for the reference month is debited from the economic operator's account by means of the deferred payment facility Operatörlerin geçmiş aydaki tüm aktivitelerini kapsayan bir raporu 5.İş gününe kadar vermeleri gerekiyor.

VERGİLERİN ÖDENMESİNİN ERTELENMESİ;

Birlik Gümrük Kodu'nun 110.maddesine göre gümrük idareleri başvuru üzerine ve teminat verilmesi koşuluyla verginin ertelenerek ödenmesi yetkisi tanınabiliyor. Birlik Gümrük Kodu'nun 111.maddesine göre erteleme süresi 30 gün.

Önceden belirlenen bir dönem içindeki birden fazla beyanname için tahakkuk eden vergilerin de toplu şekilde ödenmesi de mümkün.

Ayrıca gümrük idaresince belirlenecek dönem (31 günü geçmeyecek) boyunca oluşan toplam vergi miktarının gerekli teminatın sağlanması halinde tek seferde gümrük idaresinin hesabına bu dönemin bitimini takiben ödenmesi de mümkün. Bu durumda ertelenmiş ödeme süresi belirlenen dönemin yarısıdır.

Örneğin;

EIDR sahibi bir operatörün iki haftalık bir dönem (1-15 Mart) içerisinde serbest dolaşıma soktuğu eşyaya ilişkin ertelenmiş ödeme süresi 16 Mart-7 Nisan arasındaki 23 gündür (30 günlük süre beyannamelerin ilişkin olduğu dönemin yarısı (15/2) kadar; 7 gün eksiltilmiştir).

EIDR kapsamındaki ertelenmiş ödemede kapsamlı teminat uygulaması bulunmakta.

5- YYS SAHİBİ FİRMALAR İÇİN AVANTAJLARI;

Basitleştirme uygulamaları arasında yer alan **'eşyanın kayıt yoluyla rejime geçiş'** modelinin, Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü sahibi firmalar için sağlayacağı avantajları;

- Vergilerin ötelenmesi durumunda firmalar finansal olarak güçlü bir duruma gelecek ve nakit akış hızı yukarı doğru bir ivme kazanacak,
- Gümrük işlemleri daha hızlı bir şekilde gerçekleştirilecek,
- Yatırımlar ile ilgili daha ileri düzeyde planlama yapılabilecek,
- Firmalar ithal ettikleri ara mamul veya hammaddeyi ithalat vergilerini öteleyerek gerçekleştirdikleri için ihracat bedellerini bile önceden tahsil edebilme imkânı sağlayabilecek,
- Genel, dönemsel ya da özet niteliğinde bulunan tamamlayıcı beyan usullerini firma kendisi tercih edebilme özgürlüğüne kavuşabilecek,
- Karşılıklı tanıma anlaşması yapılan ülkelerde yetkilendirilmiş yükümlü olarak kabul edilme ve o ülkede yetkilendirilmiş yükümlü için sağlanan ayrıcalıklardan mütekabiliyet esasına dayanılarak faydalanabilme imkanına kavuşacak,
- Hız ve planlama ile ilgili sorun sapması en aza indiğinden, piyasada daha çok tercih edilebilirlik imkânı sağlayabilecek,
- Rejim Beyanı dönemsel gerçekleştirildiği durumlarda bozuk veya kusurlu çıkan eşya için eş zamanlı işlemlerin gerçekleştirilmesi. Örnek: yeşil hattan ithal edilen eşyanın kontrolü firmanın deposunda gerçekleştirildiği için bozuk ve kusurlu eşyalar için sorun teşkil ettiğinden zaman ve maliyet unsuru yaratmaktadır.
- Boşaltma, yükleme, eşya ve aracın beklemesi gibi masrafların ortadan kalkması,
- Mala zarar veriliş vakalarında azalış,
- Tedarik masraflarının azalması ve tedarikçilerle iş birliğinin artması,
- Sevkiyatlardaki gecikmelerde azalma sağlanacaktır,
- İthalatta yerinde gümrükleme modelinde bulunan, taşıt üstünde 48 saat veya güvenli park alanda 20 gün içerisinde beyanda bulunma zorunluluğu vardır. Ancak genel, dönemsel ya da özet niteliğinde tamamlayıcı beyanlarda süre kısıtlaması dönemsel olduğu için firmanın tercihine bırakılmıştır.
- İthalatta yerinde gümrükleme için alınan 500.000EUR teminatın 'eşyanın kayıt yoluyla rejime geçişi modeline geçişte kolaylık sağlanacak,

6- SİSTEMİN GETİRDİĞİ DEZAVANTAJLAR;

Basitleştirme uygulamaları arasında yer alan **'eşyanın kayıt yoluyla rejime geçiş'** modelinin, Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü sahibi firmalar için sağlayacağı dezavantajlar;

- Genel, dönemsel ya da özet niteliğinde tamamlayıcı beyanda bulunulmasının getirdiği beyanın doğruluğu konusunda denetim mekanizmasından kaynaklı sorunlar yaşanabilir,
- Rejim Beyanı dönemsel gerçekleştirildiği durumlarda bozuk veya kusurlu çıkan eşya için kontrollerde ve bildirimlerde yaşanacak sorunlar,
- Kayıt yolu ile rejime geçiş ile ilgili eşya kısıtlaması olması durumunda sistemin işlevselliğini yitirerek sadece mevzuat olarak kalmaması,
- Sistem üzerinden gerçekleştirilecek olan dönemsel beyanların veri girişlilerinde yaşanabilecek sistemsel arızalar,
- Gümrük tarife istatistik pozisyonları ile sınırlı olan kısıtlı bir yetki tanımlaması,
- Kimyagerliğe tabi eşyaların tahlile gönderilmesinde yaşanabilecek sorunlar,
- Ticari uyuşmazlıklarda mahrece iade işlemlerinde yaşanabilecek sorunlar,
- Sadece 1 Gümrük idaresi ile kısıtlı kalabilecek yetki tanımlaması,
- Eşyanın kayıt yoluyla rejime geçişi sistemine veri girişi sırasında firmanın gümrük ve dış ticaret personelinin ithali yasak eşya ayrımını yapamamasından kaynaklı yaşanacak sorunlar,
- İthalatta yerinde gümrükleme modelinde yer alan ihtisas gümrüğü uygulamasının devamı durumunda işlemlerin sınırlandırılacağı,
- Vergilerin ötelenmesi sırasında hem Türkiye'de hem de serbest bölgede faaliyet gösteren Yetkilendirilmiş Yükümlü statü sahibi firmalar için Türkiye'de bulunan işletmeleri için "ihraç kayıtlı" satışlarda yurtiçindeki alıcı ile sözleşme yapabilmekte, alıcı ihraç edeceğine dair yükümlülük altına girip ürünü yurtdışına ihraç etmektedir. Ancak Serbest Bölgelerde bulunan işletmeler için "ihraç kayıtlı" satış işlemi gerçekleştirmek istenildiğinde; teslimi/satışı yapılan ürünler yurtdışı edilmelerine karşın, alıcı firmanın faaliyet adresi Türkiye Gümrük Bölgesi içinde yer alması ve fatura Türkiye'deki alıcıya kesildiğinden, SBBUP'ta (Serbest Bölgeler Bilgisayar Uygulama Programı) işlem yönü aşağıda görseli sunulduğu gibi "Bölgeden Türkiye'ye Mal-Hizmet Çıkışı" olarak seçilmekte, bu durumda malzeme yönü yurtdışı olmasına rağmen fatura yönü (üzerinde istisna şerhi ile) Türkiye olduğu için "ihracat" olarak değerlendirilmemektedir. Serbest Bölgelerden yapmak istenilen "ihraç kayıtlı" satışların "ihracat" sayılması durumda sorun yaşanmamasının sağlanması,

7- SONUÇ VE ÖNERİLER;

Eşyanın kayıt yoluyla rejime geçiş modeli ile ilgili rapor; derneğimiz Yönetim Kurulu üyeleri dahil 8 kişilik bir çalışma grubu tarafından hazırlanmıştır.

Düzenli ve düzensiz bir araya gelen çalışma komisyonumuz; yurt dışı mevzuat ve yurt dışı uygulama araştırmaları gerçekleştirilirken en önemli tespitlerinden bir tanesi 'eşyanın rejime kayıt yolu ile geçişi' modelinin, 'ithalatta yerinde gümrükleme' modeline göre daha fazla basitleştirme imkanına sahip olduğunun tespitidir.

Avrupa Birliği'nin yeni Gümrük Kanunu olan 952/2013 sayılı Birlik Gümrük Kodunda yer alan ve elektronik sistem penceresinin kullanımının bitiş tarihi 31.12.2022'ye kadar tamamlanması beklenmektedir. Bu minvalde bakıldığında eşyanın kayıt yoluyla rejime geçiş modeli ile ilgili hiçbir AB üyesi ülkesinde aktif ve geçerli bir uygulamanın olmadığı gözlemlenmiştir.

Hollanda özelinde internet vasıtası ile temasa geçilerek çalışma komisyonu tarafından görüşülen Gümrük Uzmanı Sayın Bert Van LEEUWEN Hollanda'da DMS4/AGS4 sistemi ile eşyanın kayıt yoluyla rejime geçiş modelinin denendiğini ancak uygulamanın nihai halini almasının 01.07.2022 tarihine kadar gerçekleştirileceği bilgisi alınmıştır.

Basitleştirme uygulamaları arasında yer alan eşyanın kayıt yoluyla rejime geçişi modeli ile ilgili önerilerimiz;

- Beyanın kontrolü ve denetimi için eşyanın kayıt yoluyla rejime geçişi modelini tercih eden firmaların, Gümrük Müşaviri istihdamının zorunlu kılınması veya Gümrük Müşavirliği şirketleri ile sözleşme yapılması kaydı ile beyanın kontrolünün ve denetiminin sağlanması,
- Faaliyet raporlarına 'eşyanın kayıt yoluyla rejime geçiş modeli' sekmesi eklenmek suretiyle beyanın kontrolünün öncesini ve sonrasını kayıt ve kontrol altına alınmasının sağlanması,
- Sisteme geçiş önceliğinin YYS-I imalatçı-ihracatçı firmalar ile başlatılması akabinde tüm Yetkilendirilmiş Yükümlü statü sahibi firmalara yetki verilmesine olanak sağlanması,
- Vergilerin ötelenmesi ile ilgili bildirimlerin mahsup işlemlerinde daha hızlı gerçekleştirilmesi adına Hazine ve Maliye Bakanlığı ile bütünleşmiş bir vergi mahsup sisteminin hayata geçirilmesi,
- Vergilerin ötelenmesi süresinin kademeli olarak arttırılması modeli, örnek: 500.000TL'ye kadar 1 ay – 500.000TL/1.000.000TL aralığında olanlar için 2 ay olarak belirlenmesi ve ödenmemesi durumunda yasal faiz oranı üzerinden tahsil edilmesinin sağlanması,

- 10.01.2013 tarih ve 28524 sayılı Resmî Gazete ile yürürlükten kaldırılan EK-20'de yer alan eşyanın ilgili rejime kayıt yoluyla geçişi izin başvuru formu ile değil sistem üzerinden Bilge programı tabanlı veri girişinin sağlanması,
- Eşyanın kayıt yoluyla rejime geçişi sırasında gerçekleştirilen ilk veri girişinin firmanın muhasebe kayıtları ile bütünleşmiş bir yapı içerisinde her zaman denetimine olanak sağlanması. Örnek: blockchain yazılım sistemine uygun bir yazılım ile desteklenmesi.
- Eşyanın kayıt yoluyla rejime geçiş modeli yetkisi tanımlanan firmanın Ticaret Bakanlığı ile entegre edilmiş sistem üzerinden TSE ve TAREKS bildirimde bulunulmasının sağlanması,
- Tüm uluslararası taşıma modlarına uygun bütünleşmiş bir sistem ile hayata geçirilmesi,

Kaynakça:

- **04.11.1999 tarihli, 23866 sayılı R.G. ile yayımlanan 4458 Sayılı Gümrük Kanunu**
- **07.10.2009 tarihli, 27369 sayılı R.G. ile yayımlanan Gümrük Yönetmeliği**
- **21.02.2020 tarihli, 31046 sayılı R.G ile değişik Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği**
- **Onaylanmış Kişi Statüsüne ilişkin Gümrük Genel Tebliği -SIRA NO: 1**
- **https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/guidance_simplifications_en.pdf**
- **https://www.gov.uk/guidance/making-an-import-declaration-in-your-records**
- **https://www.gov.uk/hmrc-internal-manuals/customs-freight-simplified-procedures/cfsp04000**
- **https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:02015R2446-20190725&from=EN**
- **https://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=CELEX:02015R2447-20200101**
- **https://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019D2151&from=en**